

Küresel risk iştahı pozitif bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın son gününde ayrışan performanslar sergiledi. ABD’de Nisan ayında bireysel gelir ve harcamalara yönelik veriler beklentiler dahilinde gerçekleşti. Euro Bölgesi’nde Mayıs ayı öncü enflasyon rakamları beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü ve Müttefikleri (OPEC+) petrol üretim kesintilerini 2024 yılına kadar uzatma, bununla birlikte kesintileri 2025 yılında da aşamalı olarak kaldırmaya başlama konusunda anlaşmaya vardı. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi Neel Kashkari enflasyon kontrol altına alınmadan önce borçlanma maliyetlerini düşürmenin yaratacağı risklere değinerek faiz oranlarının uzun bir süre daha sabit kalması gerektiğini söyledi. Ancak beklentiler dahilinde gelen enflasyon verileri öne çıkarken, ABD 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan düşüşle %4,51, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 1 baz puan gerilemeyle %2,65 seviyesine geldi. Dolar endeksi yataya yakın seyrederken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,9 gerilese de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,7 artış kaydetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %0,3, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %2,0 düşüş gerçekleşti. Altın ons fiyatı %0,7 geriledi ve Bitcoin %0,2 düşüşle 67 bin 628 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı Cuma günü karışık bir seyir izledi. Haftanın son gününde TÜİK 2024 ilk çeyrek büyüme rakamlarını, TCMB de Finansal İstikrar Raporu’nu yayımladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri Cuma gününü sırasıyla %0,8 ve %1,2 düşüşle kapattı. Ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,2 değer kaybetti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	32,23 ▲ 0,1%	BİST 100	10.400 ▼ -0,8%
TR 2Y	41,61 ▼ -17 bp	TR 10Y	27,62 ▼ -44 bp
DXY	104,7 ▲ 0,0%	MSCI Dünya	3.445 ▲ 0,7%
Altın (ons, \$)	2.327 ▼ -0,7%	ABD 10Y	4,51 ▼ -4 bp
Brent (varil, \$)	81,6 ▼ -0,3%	TTF (MWh, €)	34,1 ▼ -2,0%
Bitcoin (\$)	67.628 ▼ -0,2%	Karbon (ton, €)	74,1 ▼ -1,8%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
Dolar/Brezilya Reali	0,8%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,4%
Dolar/Japon Yeni	0,3%
Euro/Dolar	0,1%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,1%
Dolar Endeksi	0,0%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,1%
JP Morgan GÜ Endeksi	-0,2%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1,1%
MSCI Kuzey Amerika	0,7%
MSCI Dünya	0,7%
MSCI Avrupa	0,5%
MSCI GÜ Avrupa	-0,5%
MSCI Asya Pasifik	-0,5%
MSCI GÜ	-0,9%
MSCI Latin Amerika	-0,9%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Mayıs	%3,0	%3,2
Türkiye	İmalat PMI	Mayıs		49,3
ABD	ISM İmalat Endeksi	Mayıs	49,6	49,2

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel risk iştahı pozitif bir seyir izliyor. Çin'de Mayıs ayında Caixin imalat endeksi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) beklentilerin üzerinde bir artış gösterdi ve genişleme bölgesinde kalmayı sürdürdü. Bugün küresel tarafta ABD Mayıs ayı ISM imalat endeksi ile diğer bir çok ekonomide imalat sanayi PMI Mayıs verileri yayımlanacak. Yurtiçinde ise TÜİK Mayıs ayı enflasyon verilerini, İstanbul Sanayi Odası (İSO) da Mayıs ayı imalat PMI rakamlarını yayımlayacak.

ABD'den Nisan ayında bireysel gelir ve harcamalara yönelik veriler beklentiler dahilinde gerçekleşti. Aylık bazda bireysel gelirlerde artış hızı tahminlerle uyumlu şekilde %0,5'ten %0,3'e gerilerken, bireysel harcamalar %0,7'den %0,2'ye indi. Aynı dönemde bireysel tüketim harcamaları (PCE) fiyat endeksi aylık bazda %0,3 yükselirken, PCE yıllık enflasyonu Mart ayındaki %2,7'de sabit kaldı. Gıda ve enerji hariç çekirdek PCE aylık enflasyonu %0,2 gelirken, çekirdek PCE yıllık enflasyonu %2,8'de sabit kaldı.

Euro Bölgesi'nde Mayıs ayı öncü enflasyon rakamları beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Mayıs ayında yıllık enflasyon Nisan ayındaki %2,4'ten %2,5 olan tahminleri aşarak %2,6'ya yükseldi. Yıllık çekirdek enflasyon da %2,7'de sabit kalacağı beklentilerine karşın %2,9'a çıktı.

Çin'de Mayıs ayı Markit imalat sanayi PMI yükselirken, diğer ekonomilerde ayrışan performanslar kaydedildi. Nisan ayında 51,4 olan Caixin imalat sanayi PMI Mayıs'ta 51,6 olan beklentilerin de üzerine 51,7'ye yükseldi. Aynı dönemde Hindistan'da imalat sanayi PMI 58,4'ten 57,5'e yavaşlarken, Endonezya imalat sanayi PMI 52,9'dan 52,1'e indi. Kore imalat sanayi PMI 49,4'ten 51,6'ya yükselerek büyüme bölgesine geçerken, Japonya imalat sanayi PMI 50,5'ten 50,4'e çekildi. Avustralya imalat sanayi PMI 49,6'dan 49,7'ye toparlansa da daralma bölgesinde kalmayı başardı.

TCMB 2024 Mayıs Finansal İstikrar Raporu'nu yayımladı. Raporla küresel finansal koşullardaki sıkılaşmanın gecikmeli etkilerinin sürdüğü belirtilirken, ABD ve Avrupa ekonomilerindeki ayrışan performanslara dikkat çekildi. Yurtiçinde talepte dengelenmenin başladığı öne sürülürken, dış ticaret açığındaki daralma ve hizmetlerde devam eden toparlanmanın cari dengeyi iyileştirdiği belirtildi. Enflasyondaki yükselişe dair hem yurtiçi hem de yurtdışı etkenlere dikkat çekildi. Hane halkının borçluluğunun diğer gelişmekte olan ekonomilerin belirgin altında olduğunu hatırlatılırken, yakın dönemde hane halkı yükümlülüğündeki artışta bireysel kredi kartı borçlarının belirleyici olduğunu belirtildi. Reel sektörün borcunun GSYH'ye oranının gerilediği ifade edilirken, finansal kaldıraç oranının tarihsel ortalamasının altında kalmayı sürdürdüğü yinelenildi. Finans sektöründe ise parasal sıkılaşmanın ve makro ihtiyati düzenlemelerin etkilerinin devam ettiği işaret edildi. Bireysel kredilerde tahsili gecikmiş alacak oranının bir miktar arttığı, firma kredilerinde oranın ise düşük seyrettiği belirtildi. Bankacılık sektöründe hem TL'de hem de YP'de likidite karşılama oranı ve kredi/mevduat oranı gibi likidite göstergelerinde olumlu görünümün korunduğu belirtildi.

2024 birinci çeyrekte GSYH beklentiler dahilinde gerçekleşti. Takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış verilere göre GSYH çeyreklik bazda %2,4 arttı. Yıllık büyüme hızı takvim etkisinden arındırılmış veride %4,0'dan %5,8'e yükseldi. Arındırılmamış seride yıllık büyüme oranı da %4,0'dan %5,7'ye çıktı. Dolar bazında yıllıklandırılmış GSYH 2024 yılının ilk çeyreğinde 1 trilyon 158,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Harcamalar tarafında büyümeye en yüksek katkı yine özel sektör tüketiminden gelirken, net dış talep büyümeye pozitif katkı yaptı. Arındırılmamış verilere göre hanehalkı ile kâr amacı gütmeyen kuruluşların toplamını oluşturan özel sektör tüketimi yıllık bazda yavaşlayarak da olsa %7,2 büyürken, toplam büyümeye 5,5 yüzde puan katkı yaptı. İhracat reel olarak %4,0 yükselirken, ithalatta yıllık bazda %3,1 düşüş görüldü. Bu sonuçlarla net dış talep büyümeyi 1,6 yüzde puan yukarı çekti. İktisadi faaliyet kollarına bakıldığında ayrışma görüldü. Yılın ilk çeyreğinde en hızlı büyüme %11,1 ile inşaatla olurken, gayrimenkul ile birlikte baktığımızda büyüme %5,7 seviyesinde

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

gerçekleşti. Sanayi önceki çeyreğe göre hızlanarak yıllık bazda %4,9 büyüme kaydetti. En belirgin yavaşlama yıllık bazda %2,0 büyüyen finans ve sigortada gözlemlendi.

İstanbul'da tüketici yıllık enflasyonu Mayıs'ta bir buçuk yılın zirvesine çıktı. İstanbul Ticaret Odası (İTO) verilerine göre, Mayıs'ta ücretliler geçinme endeksi aylık bazda %3,59 artarken, yıllık enflasyon Nisan'daki %78,8'den %82,2'ye çıktı. Aylık bazda en yüksek artış %7,9 ile kültür, eğitim ve eğlencede olurken, bu %7,1 ile konut izledi. Sağlık ve kişisel bakım ile ulaştırma ve haberleşme ise sınırlı fiyat düşüşlerinin olduğu kalemler olarak açıklandı.

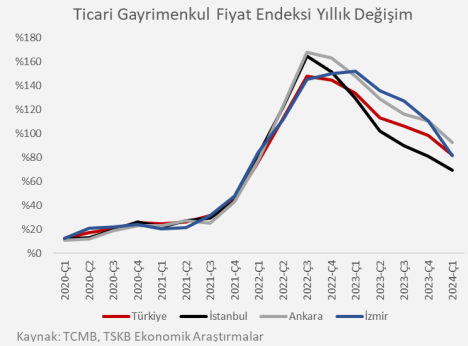
TÜİK Nisan ayı hizmet üretici fiyat endeksi (Hi-ÜFE) verilerini yayımladı. Nisan'da Hi-ÜFE aylık bazda %4,8 artarken, yıllık enflasyon Mart ayındaki %85,4'ten %87,1'e çıktı. Alt faaliyet kollarında aylık bazda en hızlı fiyat artışı %7,7 ile mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde olurken, bunu %6,6 ile bilgi ve iletişim hizmetleri ve %6,5 ile gayrimenkul hizmetleri takip etti. Ulaştırma ve depolama ile idari ve destek hizmetlerindeki fiyat artışları ise görece yavaş kaldı.

Şirket ve Sektör Haberleri

Koç Holding, Yapı ve Kredi Bankası'nda sahip olduğu payların satışına yönelik ön görüşmelerin sonuca ulaşmadığını ve görüşmelerin sonlandırıldığını açıkladı. Basında çıkan haberler, First Abu Dhabi Bank'ın, Yapı Kredi'deki %61,2'lik Koç Grubu hissesini yaklaşık 8 milyar dolara satın almak için ileri düzeyde görüşmeler yürüttüğü yönündeydi.

International Data Corporation (IDC), Küresel Dijital Dönüşüm Harcama Raporu'nu yayımladı. Rapora göre, yapay zekâ ve üretken yapay zekâ yatırımlarıyla ivmelenen dijital dönüşüm harcamalarının, 2023-2027 yıllarında ortalama %16,2 büyüme yakalaması ve dönem sonunda 4 trilyon dolara ulaşması öngörülüyor. 2027 yılı sonu itibarıyla dijital dönüşüm harcamalarının tüm bilgi ve iletişim teknolojileri harcamalarının 3'te 2'sini oluşturması bekleniyor.

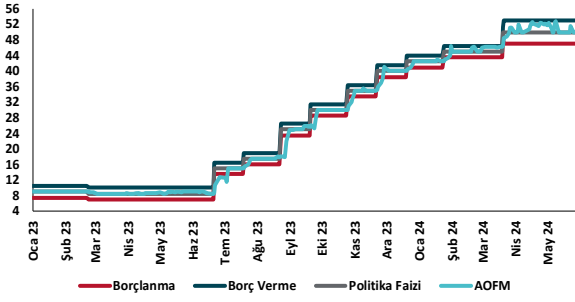
Ticari Gayrimenkul Fiyat Endeksi (TGFE) 2024 ilk çeyrekte bir önceki çeyreğe kıyasla %12,0 artış gösterdi. TGFE bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla nominal olarak %81,7, reel olarak ise %8,9 düzeyinde artış gösterdi. Böylece nominal artış 2023'ün son çeyreğindeki %98,2 seviyesinden gerilemiş oldu. Üç büyük ilde en fazla nominal artış %92,6 ile Ankara'da görülürken onu %81,3 ile İzmir ve %69,1 ile İstanbul takip etti. Türkiye genelinde dükkan fiyatları yıllık %82,8 artarken ofis fiyatlarındaki artışın ise %75,1 seviyesinde gerçekleştiği görülüyor.

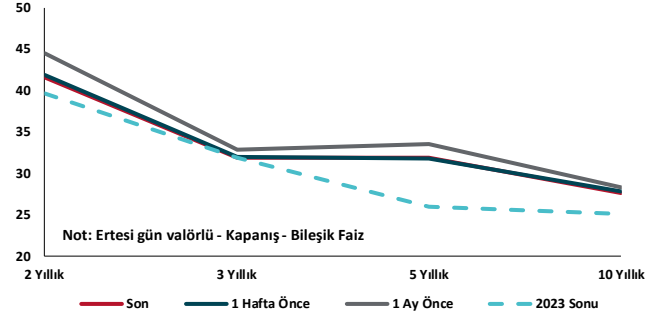
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Mayıs-Aralık 2024 için belirlediği Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması (YEKDEM) maliyet öngörüsünü artırdı. Buna göre YEKDEM maliyeti Mayıs-Aralık 2024 dönemi ortalaması, Ocak 2024'te yayımlanan öngörüye göre %59,9 artarak 433,3 TL/MWh oldu.

Basında çıkan habere göre, toplayıcılık faaliyetleri ile lisanssız elektrik üreten santrallerin üretimlerinin birleştirilerek büyük üretim tesisi gibi faaliyette bulunmalarının önü açıldı. Elektrik piyasası mevzuatında yapılan değişiklik ile toplayıcılık elektrik piyasası faaliyeti olarak tanımlanırken, bu sayede şebeke kullanıcıları bakımından güvenliğin sağlanması ve piyasa işletmecisi açısından piyasa kayıt, teminat, uzlaştırma, ödeme, yaptırım gibi süreçlerin daha sağlıklı yürütülmesi hedefleniyor.

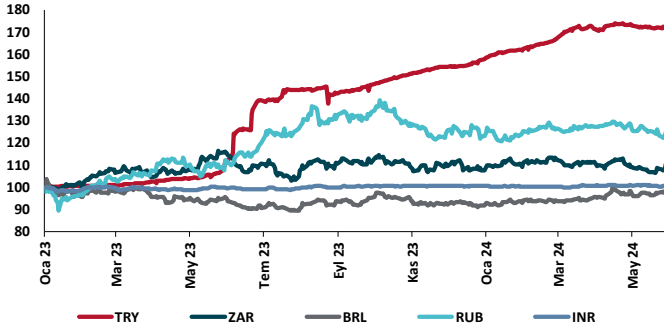
TCMB Faiz Koridoru

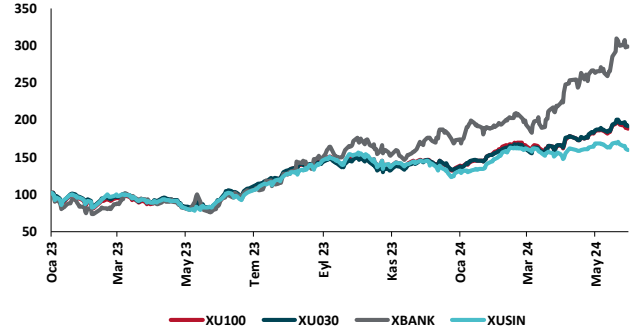
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

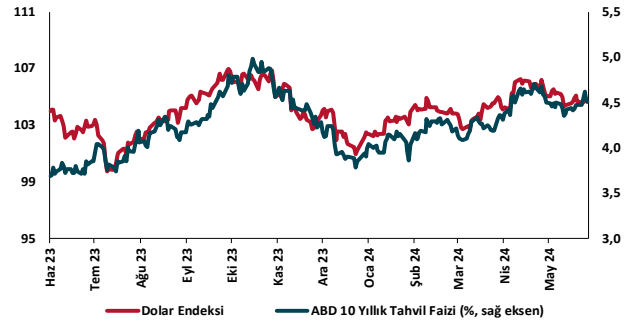
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

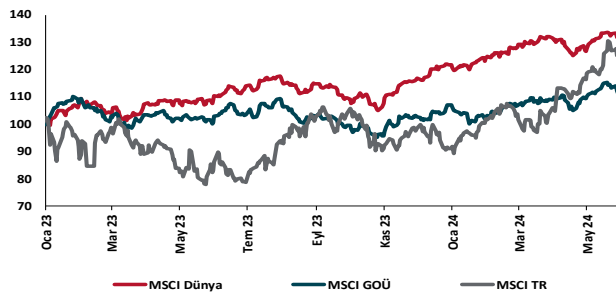
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

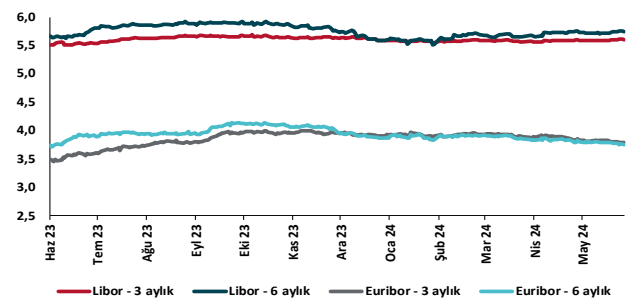
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.